

Raadsinformatiebrief

Kenmerk Z25/185250 / D - 266600

Datum B&W-vergadering dinsdag 3 juni 2025

Portefeuillehouder(s) H.E.J.M. Meuwissen

Onderwerp

Kennisnemen van de Voortgangsrapportage en conceptbegroting van de Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg

Samenvatting

De Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML) is gericht op de verduurzaming van de regio door middel van samenwerking met gemeenten, de provincie, waterschappen en netbeheerders. De personeelskosten zijn voornamelijk bestemd voor programmamanagement en externe ondersteuning. In 2025 wordt gewerkt aan een regionale energievisie, die als fundament zal dienen voor een uitvoeringsprogramma in 2026, inclusief kennissessies en monitoring. De RES biedt ondersteuning aan gemeenten bij de realisatie van warmteprogramma's en duurzame oplossingen, zoals warmtenetten, energiehubs en waterstofinitiatieven. Energiebesparing staat centraal, met een collectieve benadering gericht op zowel woningen als bedrijven. Participatie en communicatie zijn van essentieel belang, met een focus op energiegemeenschappen en lokaal eigendom. Netcongestie vormt een aanzienlijke uitdaging, wat leidt tot de noodzaak van infrastructuurversterking. De focus verschuift van uitsluitend opwekking naar een geïntegreerd energiesysteem. Monitoring en bijsturing zijn cruciaal om de gestelde doelen te realiseren. Tot slot zijn innovatie, data en regionale samenwerking van groot belang voor het succes op weg naar 2050.

Financiële consequenties

Het jaarlijkse basisbedrag dat Echt-Susteren aan de RES betaalt, is € 83.200 (€ 2,60 per inwoner op peildatum 1 januari 2026). Bovenstaande bijdrage is meegenomen in de begroting.

Juridische consequenties

nvt

Achtergrond / geschiedenis

De Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg (RES NML) werkt sinds januari 2025 samen in de centrumgemeenteregeling. Geheel in lijn met de gemaakte afspraken in deze regeling leggen wij u via deze raadsinformatiebrief de ontwerpbegroting voor.

Toelichting

Gezien de aanvang van de centrumregeling in januari 2025, wordt de Raad via deze raadsinformatiebrief voor het eerst geïnformeerd over de voortgangsrapportage RES NML en de conceptbegroting RES NML voor 2026.

Ontwerpbegroting

In de ontwerpbegroting gaan we in op de verdeling van de budgetten van de RES NML. De begroting van de RES NML is opgebouwd op basis van de te ontvangen middelen van de RES-partners en van het rijk. De rijksbudgetten voor 2026 zijn nog niet volledig bekend. Rond de zomer volgt hierover meer duidelijkheid. De verwerking van deze budgetten nemen we op in het jaarplan 2026. In dit jaarplan komt ook een definitieve begroting.

In deze ontwerpbegroting gaan we op hoofdlijnen in op de taken die worden opgepakt, in het jaarplan 2026 vindt een verdere concretisering plaats op basis van een planning en specifieke uitvoeringsactiviteiten. Dit jaarplan wordt in het portefeuillehoudersoverleg van oktober vastgesteld.

In de bijgevoegde begroting zijn de posten verder onderbouwd op basis van de taken zoals omschreven in de centrumregeling:

1. Regionale koers
2. Faciliteren besluitvorming regionale/provinciaal.
3. Monitoring en sturing
4. Kennisdeling en expertise
5. Accountmanagement en lobby
6. Financiële verantwoording
7. Werkprogramma en projecten

Toelichting op lasten

Personeel:

De personeelskosten zijn opgebouwd uit de personele kosten voor het programmamanagement. Verder bestaan deze uit ondersteunende kosten die gemeente Venlo maakt als centrumgemeente en een budget voor onvoorziene externe inhuur.

Basistaken:

In 2025 is gewerkt aan de regionale energievisie. Dit document vormt de basis om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat in 2026 verder vorm wordt gegeven. Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma zijn kennissessies en stakeholderbijeenkomsten. Naar verwachting is de uitvoering van een Plan MER/ inpassing in het omgevingsbeleid ook onderdeel van dit programma. Verder vormt monitoring en sturing een van onze basistaken. Tot slot is er een separaat budget voor strategie en innovatie om onderzoek te verrichten naar nieuwe ontwikkelingen en deze kennis weer te delen in de regio.

Basispakket ontwikkelgroepen:

Programma duurzame warmte

Met de transitievisies warmte en op termijn warmteprogramma's van de gemeenten als basis, vertalen we beleid naar concrete ondersteuning voor de uitvoering van de opgave. We werken samen met lokale partners om duurzame warmteoplossingen te realiseren. We pakken daarbij gezamenlijke vraagstukken op. Denk daarbij voor individuele warmteoplossingen aan groen gas en de uitrol van hybride warmtepompen en voor collectieve warmteoplossingen aan de kansen voor (kleinschalige) warmtenetten op basis van verschillende warmtebronnen. We kijken daarbij ook naar de relatie met besparing.

Programma energiesysteem

Een decentraal energiesysteem is de ruggengraat van een veerkrachtige en duurzame toekomst. Het stelt lokale gemeenschappen in staat om de regie over hun eigen energievoorziening te nemen. Lokale keuzes staan centraal, waarbij we van onderop bouwen aan een betere, duurzamere wereld. Onder dit programma werken we ook in 2026 aan de uitrol van het decentrale energiesysteem en aan de infrastructuur door onze regio. Denk daarbij aan thema's

als uitvoering geven aan energie opslag en omslag, verdere uitrol energiehubs en energiegemeenschappen, concretisering van opwek energie op rijksgronden, uitrol van het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK) in onze regio en de uitrol van kansen voor waterstof.

Participatie en communicatie

Actieve betrokkenheid en heldere communicatie vormen de kern van onze opgave. De RES NML ondersteunt partners bij de ontwikkeling van energiegemeenschappen en lokaal eigendom. In 2026 gaan we aan de slag met een tool om energiegemeenschappen te ondersteunen. En versterken we de relatie met onze partners door concrete afspraken te maken hoe we elkaar kunnen versterken onder het uitvoeringsprogramma. Ze maken hierbij gebruik van ons online platform.

Energiebesparing

Energiebesparing blijft essentieel voor de energietransitie. De regio heeft een Coalition of the Willing opgezet, bestaande uit 11 gemeenten (inclusief Echt-Susteren), om een Meerjarige Collectieve Ontzorgingsaanpak (MCO) te realiseren. Deze richt zich op het isoleren van 92.000 potentiële woningen, met als minimum 14.524 woningen, waarbij de nadruk ligt op kwetsbare huishoudens, zodat ook zij kunnen profiteren van lagere energiekosten en meer comfort. Hiervoor is bij de start van het project een meerjarenbegroting vastgesteld welke is toegevoegd. Ook wordt er gewerkt aan energiebesparing bij bedrijven, waarbij de ontwikkeling van energyhubs en samenwerking tussen bedrijven centraal staat.

Vooruitblik op de koers van 2026

We bevinden ons op een keerpunt waarbij zowel technische als maatschappelijke transitie vereist zijn om de klimaatdoelen voor 2030 te behalen. We hebben meer duurzame energie en infrastructuur nodig om de klimaatdoelen te halen, waarbij we tegelijkertijd moeten zorgen dat energie betaalbaar en toegankelijk blijft voor iedereen. De schaarse ruimte moet slim worden gebruikt, waarbij rekening wordt gehouden met de kwaliteiten van de Limburgse leefomgeving. Daarnaast zien we dat er nieuwe marktmechanismen ontstaan en dat institutionele rollen verschuiven tussen overheid, netbeheerders en eindgebruikers door de decentralisatie van energie.

In Noord- en Midden Limburg zien we de opgaven rond de energietransitie niet als vraagstukken voor de toekomst. We zien ze als opgaven waar we vandaag een visie op moeten vormen, denk bijvoorbeeld aan hoe we concreet aan de slag gaan met stimuleren van coöperatieve vormen van groengas op basis van monomestvergisting. Hoe gaan we om met netcongestie en bedrijven die hierdoor geen aansluiting meer kunnen krijgen? Hoe geven we onze warmtetransitie vorm gelet op de kenmerken van onze regio, netcongestie en de inzet op voornamelijk individuele warmtebronnen? Wat is er met enige creativiteit nog wel mogelijk hoe geven we bijvoorbeeld toch in vulling aan collectieve warmteoplossingen die minder drukgeven op het elektriciteitsnet? Welk antwoord geven we aan bedrijventerreinen die willen experimenteren met opwek en afname achter de meter? Hoe anticiperen we op de komst van de aanlanding van wind van zee en de DRC? Welke kansen liggen er in opslag en omslag? Zijn er koppelkansen voor sectoren met overschot aan energie en sectoren waar energie nodig is? Wat is de rol van de energiegemeenschap in het toekomstige energiesysteem?

Coalitions of the willing (COW'S)

In 2026 kan op basis van verzoeken van partners gestart worden met nieuwe Coalitions of the Willings. Hierbij kan men gebruik maken van de kennis en expertise van de RES NML. De RES NML beschikt over gecertificeerde projectleiders die ook ingezet kunnen worden voor COW projecten. Voor deze COW's wordt een separate begroting gemaakt, zoals nu ook bijgevoegd is voor de COW MCO NIP.

Bijgevoegde stukken

- Conceptbegroting 2026 RES NML
- Voortgangsrapportage 2023-2025 RES NML
- Samenvatting voortgangsrapportage

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,

secretaris

voorzitter